

Technická služba technickej kontroly vozidiel

Skontrolujte si pravosť známky

▶ Ľubomír Cvečka

Technické služby sú podľa platnej legislatívy organizácie alebo inštitúcie, ktoré na základe poverenia Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR zabezpečujú niektoré činnosti v oblasti kontroly a skúšok vozidiel.

Jedným zo zákonom predpokladaných piatich druhov technických služieb je technická služba technickej kontroly vozidiel. Na základe poverenia udeľného ministerstvom dopravy zabezpečuje vykonávanie tejto činnosti spoločnosť TESTEK s.r.o. Základnou úlohou technickej služby technickej kontroly vozidiel je zabezpečenie fungovania a ďalšieho rozvoja systému technických kontrol vozidiel v SR. Legislatíva určuje technickej službe technickej kontroly vozidiel konkrétne činnosti, ktoré možno rozdeliť do troch oblastí:

1. Odborná oblasť technických kontrol vozidiel a príbuzných disciplín – vývoj metodík technickej kontroly, vzdelávanie kontrolných technikov, skúšky prístrojov a zariadení na technické kontroly, overovanie plnenia stanovených podmienok na vykonávanie technických kontrol.

2. Oblasť zberu, prenosu a spracovania dát – informačný systém technických kontrol v SR, databázy kontrolných technikov a STK.

3. Oblasť logistiky – distribúcia tlačív dokladov a kontrolných nálepiek, vedenie súvisiacej evidencie.

**Zvýšenie objektívnosti
technických kontrol**

V spoločnosti TESTEK sa uvedeným

činnosti venujú odborníci s vyše desaťročnou praxou vo sfére technických kontrol vozidiel. Aj vďaka nim sa od 1. januára tohto roku zaviedla do praxe staníc technickej kontroly nová technológia, ktorá v zásadnej

miere zvyšuje objektivnosť činností týchto inštitúcií. Ide o automatický záznam a spracovanie údajov nameraných na valcovej skúšobni v STK.

Údaje hodnôt brzdnych sil, ktoré sa namerajú na jednotlivých nápravách vozidla a tiež hodnoty ovládacej sily na pedál brzdy (pri vozidlách s hydraulickým brzdovým systémom), respektíve hodnoty ovládacích tlakov (pri vozidlách s pneumatickým brzdovým systémom) sa cez internet prenášajú do centrálneho informačného systému. Do protokolu o kontrole vozidla sa potom vytlačia bez možnosti zásahu kontrolného technika. Valcové skúšobne stanice technickej kontroly sú za tým účelom vybavené riadiacim a komunikačným programom pripojeným na internetovú sieť.

V informačnom systéme, ktorý táto spoločnosť buduje už od roku 2006, sa okrem toho zhromažďujú údaje o všetkých technických kontrolách vykonaných v SR. Údaje sa do databáz zapisujú v reálnom čase, práve keď technická kontrola prebieha. Pracovníci štátnej správy, ktorí vykonávajú odborný dozor nad prácou STK, môžu kedykoľvek online sledovať postupnosť krokov jednotlivých meraní. Dá sa tak posudzovať kvalita práce kontrolných technikov.

Do systému majú prístup aj obvodné úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, ktoré môžu dokonca späťne skontrolovať, kedy bolo vozidlo na technickej kontrole a v prípade zmeškania udeliť príslušný pokut.

■ **Overenie čísla kontrolnej nálepky**

Zaujímavú a praktickú bezplatnú službu poskytujte prevádzkovateľom vozových parkov ale aj širokej verejnosti technická služba technickej kontroly vozidiel. Na internetovej stránke www.testek.sk je k dispozícii možnosť overiť si, ktorému vozidlu a s akou lehotou platnosti bola pri technickej kontrole

Rozsah evidovaných údajov v automatizovanom informačnom systéme pre technické kontroly

- Údaje o stanici technickej kontroly
- Údaje o odborne spôsobilých osobách
- Údaje z tlačív používaných pri technických kontrolách
- Údaje o prijatých a vydaných tlačivách a kontrolných nálepkách

pridelená kontrolná nálepka s konkrétnym číslom. V jednoduchom formulárovom okne stačí zadať sériu a číslo kontrolnej nálepky nalepenej na vozidle (treba rozlišovať veľké a malé znaky) a keď informačný systém eviduje, že nálepka bola pri technickej kontrole pridelená, zobrazí sa identifikačné číslo vozidla VIN a lehota platnosti príslušnej technickej kontroly. Ak v systéme nie je evidované, že by nálepka bola niektorému vozidlu pridelená, zobrazí sa text: „záznam sa nenašiel“.

Databáza obsahuje údaje o všetkých technických kontrolách vykonaných od 1. januára 2007. Dovtedy niektoré stanice technickej kontroly používali nekompatibilné staršie informačné systémy. Keďže však najdlhšia lehota platnosti technickej kontroly pravidelnej je dva roky, mali by dnes už byť k dispozícii údaje o všetkých platných kontrolách. Problém môže nastať iba ak prišlo pri zadávaní čísla kontrolnej nálepky

do informačného systému k chybe alebo prieklepu – za správnosť vložených údajov zodpovedá kontrolný technik príslušnej STK.

Kto môže overenie čísla kontrolnej nálepky využiť? Občas sa objavujú falzifikáty kontrolných nálepiek, viac či menej podobné originálu, alebo sa niekto pokúsi prelepiť nálepku z jedného vozidla na iné, pričom pri pohľade na ňu nemusí byť vždy zrejmé, že pôvodne patrila celkom inému vozidlu

Info o STK kontrole

Nálepka - Séria : SKA
Číslo : 000001

Zadajte text zobrazený vpravo : **spi**

Vyhľadaj

V databáze sa našli tieto údaje :
VIN : 10291403350
Kontrola platí do : 16.01.2008

Copyright © Testek

Info o STK kontrole

Nálepka - Séria : SKA
Číslo : 000001

Zadajte text zobrazený vpravo : **spi**

Vyhľadaj

V databáze sa našli tieto údaje :
VIN : 10291403350
Kontrola platí do : 16.01.2008

Copyright © Testek

Info o STK kontrole

Nálepka - Séria : SKA
Číslo : 201332

Zadajte text zobrazený vpravo : **nev ol**

Vyhľadaj

Záznam sa nenašiel.

Copyright © Testek

Stručná história technickej kontroly vozidiel

To, že motorové vozidlá podliehajú v istej lehote technickej alebo emisnej kontrole je dnes už samozrejmosť. Za kontrolou, z pohľadu nezásväteného vodiča možno pomerne jednoduchou, sa však skrýva zložitejší systém platných predpisov a pravidiel.

Kontrolný technik ich, samozrejme, poznať musí, ale v niektorých prípadoch nie je na škodu, ak základné informácie o nich má i zákazník STK.

■ Kedy sa to všetko začalo

Prírodným záujmom každého štátu je, aby vozidlá používané na cestách neohrozovali bezpečnosť premávky, ani životné prostredie. Jednou z príčin ohrozenia môže byť ich zlý technický stav, tomu sa však dá veľmi jednoducho predísť – stačí určiť technické požiadavky, ktoré musí splniť každé vozidlo v cestnej premávke. Bez efektívnej kontroly by to pravdepodobne celkom dobre nefungovalo, a preto treba zaviesť pre vozidlá povinné kontroly. Približne takýmto spôsobom mohli v období medzi dvomi svetovými vojnami dospieť zákonodarcovia niektorých európskych štátov k rozhodnutiu kontrolovať technický stav vozidiel. Ak nie celoplošne, tak spočiatku aspoň tých, pre ktoré je bezpečnosť z nejakého dôvodu dôležitejšia. Napríklad v Československu prišlo k prvému pokusu v roku 1935 nariadením vlády č. 203/1935 Zb. z. a n., ktoré zavádzalo povinné kontroly vozidiel určených na verejnú prepravu osôb a niektorých taxíkov. Až omnoho neskôr, v šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch

minulého storočia, nastáva v Európe súčasná moderná éra povinných technických a emisných kontrol vozidiel, vyznačujúca sa špecializovanými pracoviskami, diagnostickými prístrojmi a podrobnými predpismi.

■ Medzinárodný štandard

Dobrému technickému stavu vozidiel pripísali v krajinách západnej časti nášho kontinentu až takú vážnosť, že sa kontroly vozidiel stali súčasťou dopravnej politiky vznikajúceho Európskeho spoločenstva (ES). Medzi jeho členskými štátmi od začiatku vládla zhoda v názore, že práve povinné kontroly sú najlepším nástrojom na vynútenie toho, aby majitelia vozidiel dbali na ich dobrý technický stav. Na tomto základe vznikla vízia budúceho jednotného medzinárodného štandardu pre kontroly vozidiel, ktorá ladiť s predstavou čoraz integrovanej Európy v Európskej únii. Stačí len nájsť zhodu v tom, čo, akým spôsobom a ako často na vozidlách kontrolovať. Prínosom pre občana únie, ktorý z toho vyplynie, by malo byť najmä neobmedzené uznávanie kontrol, nech sú vykonané v ktoromkoľvek členskom štáte. Podobne, ako napríklad auto s bratislavským evidenčným číslom dnes môže absolvovať technickú kontrolu v Košiciach, v budúcnosti by mohlo prejsť kontrolou hoci na STK v portugalskom Lisabone. Žiaľ, zatiaľ to tak nefunguje, i keď po rokoch harmonizácie pravidiel je únia k jednotnému štandardu čoraz bližšie. Národné špecifiká a tradície členských štátov zatiaľ úplnému zjednoteniu v tejto oblasti bránia.

■ STK na Slovensku

Slovenská republika v roku 2004 vstúpila do Európskej únie. Z členstva okrem iného vyplýva povinnosť prijať národné predpisy zavádzajúce povinné kontroly technického stavu vozidiel. Keďže systém technických a emisných kontrol u nás existoval aj predtým, nešlo o prevratnú zmenu. Navyše predpisy pre túto oblasť boli už dávnejšie koncipované v súlade s európskou smernicou. Celá oblasť kontroly vozidiel bola nanovo legislatívne usporiadaná zákonom č. 725/2004 Z. z. a naň nadväzujúcimi vyhláškami Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Kontroly technického stavu, požadované podľa európskej smernice, sú u nás dnes rozdelené do dvoch častí. STK vykonávajú technické kontroly, zamerané na technický stav tých častí vozidla, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť najmä bezpečnosť cestnej premávky. Na pracoviskách emisnej kontroly (PEK) možno zasa absolvovať emisnú kontrolu, zameranú na posúdenie toho, či vo výfukových plynoch vozidla nie je príliš veľa znečisťujúcich látok. Automobil, odhliadnuc od niekoľkých výnimiek, teda na Slovensku podlieha dvom kontrolám – emisnej a technickej. Našťastie väčšinou možno obe kontroly vybaviť naraz. Veľká časť z celkovo 91 slovenských STK vykonáva okrem technických aj emisné kontroly.

Marián Rybianský

(autor je pracovníkom spoločnosti TESTEK, s.r.o., poverenej technickej služby technickej kontroly vozidiel)